

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْأَجْوِبَةِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (٢٦ - ٣٣)

٢٦- « من المؤمنين من يشتغلون بطاعة ربهم و يندمون على خطاياهم و الناس منهم في راحة! »:

(١) عده‌ای از مؤمنین مشغول عبادت پروردگارانند و بر اشتباهات خود پشیمانند و مردم همیشه از دست آنها در امانند!
(٢) مؤمنان کسانی هستند که به بندگی پروردگارشان پرداخته بر اشتباهاتشان پشیمانند و مردم از دست آنان راحت می‌باشند!

(٣) عده‌ای از مؤمنین به اطاعت پروردگار خویش مشغول می‌باشند و بر خطاهای خود پشیمان می‌شوند و مردم از آنها در آسایش هستند!

(٤) از میان مؤمنان آن کسانی که به عبادت پروردگارشان مشغولند و از خطاهای خود پشیمان هستند مردم از آنها در آسایش می‌باشند!

٢٧- « من يعمل لغير الله، يرد الله أموره إلى من عمل له! »:

(١) هرکس برای غیر خدا کار کند، خداوند امور او را به همان کسی که برای او کار کرده بر می‌گرداند!
(٢) کسانی که برای غیر خدا کاری انجام دهند، خداوند امورشان را به همانها واگذار می‌کند!
(٣) اگر کسی کاری برای غیر خدا انجام دهد، خداوند هم کار وی را بعهده او می‌گذارد!
(٤) آنکس که برای غیر خدا کار کند، نتیجه کارش را نیز به او واگذار می‌کند!

٢٨- « إِنَّا مَكْفُونُونَ بِالْإِنْتِفَاعِ مِنَ الطَّيِّبَاتِ الَّتِي خَلَقْتَ لَنَا فِي حَيَاتِنَا، لِأَنَّهَا تَضْمَنُ سَلَامَةَ أَرْوَاحِنَا وَ أَبْدَانِنَا! »:

(١) ما مکلف هستیم که از پاکیزه‌هایی که آفریده شده‌اند در زندگی استفاده کنیم، چه سلامت روح و بدن را تضمین می‌کنند!

(٢) ما به بهره‌بردن از روزیهای پاکی که برای ما بوجود آمده است مکلف هستیم، زیرا که سلامت روان و جسممان را تضمین می‌کنند!

(٣) ما مکلف به بهره‌مند شدن از روزیهای پاکی شده‌ایم که خداوند برای ما خلق کرده، تا در زندگانی سلامتی روانها و بدنهایمان را تضمین کنند!

(٤) ما به استفاده از پاکیزه‌هایی که برای ما در زندگی مان آفریده شده است مکلف شده‌ایم، زیرا آنها سلامت روحها و بدنهای ما را تضمین می‌کنند!

٢٩- عَيْنُ الْخَطَا:

(١) كنت أبتعد عن الكذب دائماً،: همیشه از دروغ دوری کرده بودم،

(٢) و أخاف أنه يظهر يوماً،: و می‌ترسیدم که روزی آشکار شود،

(٣) و يُزِيلُ حَرْمَتِي عِنْدَ أَهْلِي وَ أَصْدِقَائِي،: و آبرو و احترامم را نزد خانواده و دوستانم از بین ببرد،

(٤) و قد نسيت أن علي أن لا أخاف إلا ربّي البصير! : و فراموش کرده بودم که باید فقط از پروردگار بینایم بترسم!

٣٠- عَيْنُ الْخَطَا:

(١) الناس بعضهم يطمئن قلوبهم عن طريق العلم فقط،: گاهی مردم فقط از راه علم، قلبشان اطمینان می‌یابد،

(٢) و القرآن يتخذ أسلوباً خاصاً لدعوة هؤلاء الناس،: و قرآن برای دعوت این مردم روش خاصی بکار می‌گیرد،

(٣) هذا الأسلوب يتكئ على البراهين و الأدلة العلميّة،: این روش بر برهانها و دلائل علمی تکیه دارد،

(٤) و بهذه الآيات العلميّة تطمئن قلوبهم تماماً! : و با این آیات علمی قلبهایشان کاملاً اطمینان می‌یابد!

٣١- ﴿ و عباده الرحمن الذين يمشون على الأرض هوناً ﴾. عَيْن غير المناسب في المفهوم:

- (١) إعجاب المرء بنفسه دليل على ضعف عقله!
  - (٢) أغصان الأشجار المثمرة تميل نحو الأرض أكثر!
  - (٣) افتادگی آموز اگر طالب فیضی هرگز نخورد آب زمینی که بلند است!
  - (٤) ره رو آن نیست که گه تند و گه آهسته رود ره رو آن است که آهسته و پیوسته رود!
- ٣٢- « فقط اگر یک بار به ندای دلت پاسخ دهی، در مسیری قرار می گیری که همه چیز را می فهمی، خوب باشد یا بد!»:

- (١) إن أجبت نداء قلبك مرة واحدة فقط، وقعت في مسير تفهم كل شيء، خيراً كان أو شراً!
  - (٢) إن تجيب نداء نفسك مرة واحدة، فإنما تقف في الطريق تدرك كل الأشياء، سواء خيراً أو شراً!
  - (٣) إذا استجبت النداء القلبي مرة، فأنت وقعت في المسير الذي تعلم جميع الأمور، كان خيراً أو شراً!
  - (٤) إذا تستجب صوت النفس مرة واحدة، فأنت الذي وضعت المسير الذي تعرف كل الشيء، خيراً أو شراً!
- ٣٣- « تجربه هایی که در طول عمرم کسب کرده ام ثابت کرده است که اگر درباره موضوعی خوب بیندیشم، به نتیجه مفیدی می رسم!»:

- (١) لقد بيّنت تجاربي طول حياتي، أنني لأحصل على عاقبة جيّدة، لو فكّرت أفكاراً جيّدة!
- (٢) قد ثبتت التجارب التي تزيّنت بها طول عمري، لو أتأمل جيّداً، لأحصل على نتيجة مفيدة!
- (٣) لقد أظهرت ما اكتسبته من التجارب في حياتي، لو أتفكر حول الموضوع جيّداً، لأصل على نتيجة حسنة!
- (٤) قد أثبتت التجارب التي اكتسبتها طول عمري، أنني إن تأملت حول موضوع تأملاً حسناً، وصلت إلى نتيجة مفيدة!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة (٣٤ - ٤٢) بما يناسب النصّ:

يتغذى العنكبوت بصورة أساسية على الحشرات بعد اصطيادها بشبكة قويّة يصنعها. فهذا بعض العناكب تقوم بصنع شبكة يكفي حجمها لمرور عنكبوت واحد فقط، وتعلّق هذه الشبكة على الأغصان أو تلقى في انشاقات الأرض، فيبقى العنكبوت منتظراً في أحد أطرافها. وعند عبور الطعمة تسقط فيها غافلة، فيندفع العنكبوت في داخل الشبكة ليقبض على الصيد، ثمّ يقوم بترميمها وإصلاحها انتظاراً لفرصة أخرى! وبعض العناكب تمتلك غداً سامّة قاتلة يستعملها العنكبوت في معاركه أمام خصومه و أعدائه!

٣٤- لماذا يصنع العنكبوت شبكته صغيرة؟: يصنعها صغيرة حتى .....

- (١) لا تدخل فيها الحشرات الصغيرة!
- (٢) يعبر العنكبوت فيها بسهولة!
- (٣) يعلّقها على الأغصان و الأشجار!
- (٤) لا يقدر الصيد أن يفرّ من داخلها!

٣٥- لماذا تعلّق الشبكة على الأغصان أو تلقى في انشاقات الأرض؟:

- (١) حتى لا يرى العنكبوت صيده فيقبضه و يأكله!
- (٢) لأنّ مكان عيش العنكبوت بين الأشجار و النباتات!
- (٣) حتى لا يشعر الصيد بأنّه اقترب إلى منطقة الخطر!
- (٤) لأنّ العنكبوت يريد إخفاءها عن عيون أعدائه!

٣٦- عَيْن الصحيح:

- (١) لا إمكان لصيد الحشرات إلاّ عن طريق الشبكات!
- (٢) العنكبوت كما يصيد يُصاد، هذا ممّا لا حيلة منه!
- (٣) ينتظر العنكبوت داخل الشبكة لمجيء الصيد!
- (٤) إذا دخل الصيد الشبكة فلا شيء آخر يقدر أن يدخل فيها!

٣٧- على حسب النص:

- (١) بعد سقوط كل فريسة، تصبح الشبكة بحاجة إلى الإصلاح!
- (٢) يسقط الصيد داخل الشبكة حين يرى العنكبوت واقفاً أمامها!
- (٣) حين يسقط الصيد يقوم العنكبوت بتزميم الشبكة قبل كل شيء!
- (٤) جميع أنواع العناكب يمتلك غدداً سامّة قويّة تفيده في المعارك!

■ عيّن الصحيح في التشكيل (٣٨ و ٣٩)

٣٨- « بعض العناكب تقوم بصنع شبكة يكفي حجمها لمرور عنكبوت واحد فقط! »:

- (١) تَقُومُ — شَبَكَةٌ — حَجَمٌ — مُرُورٌ
- (٢) العَنَّاكِبِ — تَقُومُ — حَجَمَ — عَنكَبُوتٍ
- (٣) بَعْضُ — العَنَّاكِبِ — صُنِعَ — شَبَكَةٌ
- (٤) صُنِعَ — شَبَكَةٌ — عَنكَبُوتٍ — وَاحِدٍ

٣٩- « عند عبور الطعنة تسقط فيها غافلة فيندفع العنكبوت في داخل الشبكة »:

- (١) تَسْقُطُ — غَافِلَةٌ — دَاخِلِ — الشَّبَكَةِ
- (٢) عُبُورِ — الطُّعْمَةِ — غَافِلَةً — العَنكَبُوتِ
- (٣) عِنْدَ — عُبُورِ — تَسْقُطُ — يَنْدَفِعُ
- (٤) الطُّعْمَةِ — غَافِلَةً — العَنكَبُوتِ — دَاخِلِ

■ عيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٠ — ٤٢)

٤٠- « يكفي »:

- (١) مضارع — مزيد ثلاثي — متعدّد — مبني للمعلوم — معرب / فعل و فاعله «حجم» و الجملة فعلية
- (٢) للغائب — مجرد ثلاثي — معتل و ناقص — معرب / فعل مرفوع و فاعله «حجم» و الجملة فعلية و نعت
- (٣) فعل مضارع — للغائب — معتل و ناقص — مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (٤) معتل و مثال — لازم — معرب/ فعل و مع فاعله جملة فعلية و نعت و مجرور محلاً بالتبعية للمنعوت «شبكة»

٤١- « تُعَلِّقُ »:

- (١) للغائبة — مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعّل — متعدّد — معرب / فعل و مفعوله «هذه»
- (٢) صحيح و مضاعف — متعدّد — مبني للمجهول — معرب / فعل مرفوع، و نائب فاعله «هذه الشبكة» و الجملة فعلية
- (٣) فعل مضارع — مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعيل — صحيح و مضاعف — معرب / فعل مرفوع و فاعله «هذه»
- (٤) مضارع — للغائبة — مزيد ثلاثي من باب تفعيل — صحيح — مبني للمجهول / فعل مرفوع و نائب فاعله «هذه» و الجملة فعلية

-٤٢ « منتظراً »:

- (١) اسم - مفرد - نكرة - معرب / ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب، لفعل «يبقى»
 (٢) مفرد مذكر - مشتق واسم فاعل (مصدره: انتظار) - معرب / مفعول مطلق لفعل محذوف، تقديره: انتظر منتظراً
 (٣) مشتق و اسم فاعل (مصدره: انتظار) - نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «العنكبوت»
 (٤) اسم - مفرد مذكر - جامد - نكرة - معرب - منصرف / حال و منصوب و صاحب الحال ضمير «هو»
 المستتر في فعل «يبقى»

■ ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠)

-٤٣ عین ما ليس فيه مضاعف:

- (١) يا ولدي قو نفسك و معنويتك لمواجهة الشدائد!
 (٢) لن أفرّ من المصاعب و المشاكل في الحياة أبداً!
 (٣) أولياء المدرسة عدوا هؤلاء التلاميذ من الناجحين!
 (٤) أرادت صديقتي أن تمنّ عليّ بإنفاقها، فما قبلته!
 -٤٤ عین المنقوص بعلامة ظاهرية للإعراب:
 (١) من الأحق أن يحكم بيننا قاض عادل!
 (٢) أنت داعي الآخرين إلى الخير و لاتعمل به نفسك!
 (٣) لا أحبك أبداً إلا أن تصبح عالي الهمة!
 (٤) هناك راع شاب يحرس غنمه أحسن من الآخرين!
 -٤٥ عین حرف اللام يختلف عن الباقي:
 (١) ليعلم الإنسان أن العقل السليم مصلح لكل الأمور!
 (٢) لأبعد نفسي عن الغضب، حاولت كثيراً!
 (٣) لأجعل الجهد نصب أعيني حتى أصل إلى هدفي!
 (٤) لتجنب مشاورة كل مشفق جاهل!

-٤٦ عین ما ليس فيه خطأ:

- (١) أنصتوا له لتفهمون كلامه و تتركوا عمقه!
 (٢) ليتكم تعلموا قدر حياتكم حتى تتمتعوا بمواهبها!
 (٣) نحن نحاول كثيراً حتى نكتسب مراحلاً عالية في دراستنا!
 (٤) عليكم أن تحافظن على كرامة بلادكم ما دمتن على قيد الحياة!

-٤٧ عین الخطأ:

- (١) يا كاتب؛ اقرأ ما تكتبه حتى لا تشتهه!
 (٢) يا كاتباً؛ انظر إلى ما تكتب!
 (٣) يا ذا الإحسان؛ نزل إلينا جودك!
 (٤) أيها العين؛ إلى متى الغفلة!

-٤٨ عین صاحب الحال فاعلاً:

- (١) أخذتُ الكتب من المكتبة سريعاً!
 (٢) يحاسب المخطئ خائفاً!
 (٣) رأيت الضيوف في الغرفة جالسين!
 (٤) دعوت أقربائي شاكرين!

٤٩- عین علامه إعراب المفعول فيه محلّیه:

- (١) ساعدي صديقتك قبل أن تتركك!
 (٢) من لم يخفف لسانه وراء قلبه فهو الجاهل!
 (٣) أكبر عدوك لسانك إذا لم يكن في اختيارك!
 (٤) أطلب العلم و أتحمل مصائبه و لست نادماً أبداً!

٥٠- عین المستثنى مرفوعاً:

- (١) لا ينتهي عن الخطأ إلا من اعتبر به!
 (٢) لا تعمل إلا ما يقربك من ربك!
 (٣) لا تنفق إلا ما يكون ابتغاءً لمرضاة الله!
 (٤) لا يغير الله إلا من أراد ذلك!

۲۶- گزینه (۳)

در گزینه ۱ ضمیر «ربهم» ترجمه نشده است. و کلمه «همیشه» در متن عربی سوال وجود ندارد و در ترجمه اضافه شده است.

در گزینه ۲ کلمه «من» جاره که مفید معنای بعضیت است ترجمه نشده است.
در گزینه ۴ ترجمه يك جمله اسمیه مسند الیه و مسند است و در حالی که «و الناس منهم في الراحة» جمله معطوف به «یشتغلون» است نه خبر «من یشتغلون»

۲۷- گزینه (۱)

در گزینه ۲ و ۳ و ۴ «کسی که برای او کار کرده» ترجمه نشده است.

۲۸- گزینه (۴)

در گزینه ۱ ضمیر «حیاتنا» ترجمه نشده است و «چه» ترجمه غلط برای «لأن» است (چه ترجمه حرف فاء است و لأن: زیرا) و «أرواحنا و أبداننا» علاوه بر اینکه ضمائر آن دو ترجمه نشده به صورت مفرد معنی شده است.
در گزینه ۲ «في حیاتنا» ترجمه نشده است و دو جمع مکسر «أرواحنا و أبداننا» مفرد معنی شده است.
در گزینه ۳ جمله «خلقت لنا» به صورت معلوم ترجمه شده بعلاوه «في حیاتنا» متعلق «تضمن» گرفته شده در حالیکه «في حیاتنا» متعلق به «خلقت» است

۲۹- گزینه (۲)

در گزینه ۱ کنت + أبتعد(کان + فعل مضارع = ماضی استمراری) به صورت ماضی بعید ترجمه شده که معنای صحیح «دوری می کردم» است نه «دوری کرده بودم»
قابل ذکر است که جملات این ۴ گزینه از يك عبارت هستند و به هم مربوطند لذا «أخاف» عطف به «أبتعد» است به همین خاطر به صورت ماضی استمراری معنا شده است و «قد نسیت» نیز عطف به «أبتعد» است (کان + فعل ماضی = ماضی بعید) به همین خاطر ترجمه شده «فراموش کرده بودم» نه «فراموش کرده ام».

۳۰- گزینه (۱)

«بعضهم» در گزینه ۱ یعنی «بعضی از مردم» نه «گاهی» (توضیح اینکه: بعض بدل الناس است نه ظرف و مفعول فیه)

۳۱- گزینه (۴)

مفهوم جمله در مورد تواضع و افتادگی و فروتنی و عدم غرور است و گزینه ۱ و ۲ و ۳ به همین معنا اشاره دارد و حال آن که گزینه ۴ در مورد تعادل داشتن و عدم افراط و تفریط است.

۳۲- گزینه (۱)

در گزینه ۲ و ۳ و ۴ کلمه «فقط» ترجمه نشده است.

۳۳- گزینه (۴)

در گزینه ۱ ضمیر در «تجاری» زائد است و «درباره موضوعی» تعریب نشده است.
در گزینه ۲ «کسب کرده ام» درست تعریب نشده است و «درباره موضوعی» تعریب نشده است.
در گزینه ۳ «در طول عمرم» کلمه «طول» تعریب نشده است
(بعلاوه در گزینه ۱ و ۳ «نتیجه مفیدی» خوب تعریب نشده است)

قبل از پاسخ گویی به سوالات متن به ترجمه آن دقت کنید.

عنكبوت به طور اساسی از حشرات تغذیه می کند بعد از اینکه آنها را با دام (تار) قوی که آن را ساخته است شکار کرد پس به خاطر همین بعضی از عنكبوت ها به ساختن دامی می پردازند که حجم آن فقط برای عبور يك عنكبوت کافی است و نیز این دام را بر شاخه ها معلق می کنند و یا در شکاف های زمین می اندازند سپس عنكبوت در یکی از اطراف دام منتظر می ماند و هنگامی که طعمه از روی غفلت در دام افتاد پس عنكبوت به داخل شبکه می رود تا شکار را بگیرد سپس به ترمیم و اصلاح دام می پردازد به انتظار شکار دیگر! و بعضی از عنكبوت ها غده های سمی کشنده دارند که عنكبوت آن را در مقابل دشمنانش به کار می گیرد.

۳۴- گزینه (۴)

در گزینه ۱ و ۲ در متن اشاره به آن دو گزینه نشده است مضاف به اینکه گزینه ۱ غلط بودنش واضح است. در گزینه ۳ بعد از علت در متن آمده است. گزینه ۴ چون خط اول متن علت را بیان کرده و بحث از شکار حشرات بود که غذای اصلی عنكبوت است پس باید دام خود را طوری بسازد تا حشرات به دام بیفتند.

۳۵- گزینه (۳)

در گزینه ۱ «نمی بیند» غلط است بلکه «عنكبوت منتظر می ماند» بعلاوه این بعد از بیان علت است. گزینه ۲ در متن اشاره نشده است. گزینه ۳ چون خط اول متن علت را بیان کرده و بحث از شکار حشرات بود که غذای اصلی عنكبوت است پس باید دام خود را در جایی قرار دهد که حشرات احساس خطر نکنند و به دام بیفتند تا عنكبوت از آنها تغذیه کند. گزینه ۴ در متن اشاره نشده است بلکه آمده که عنكبوت در مواجهه با دشمنانش از غدد ترشح کننده سهم مهلك استفاده می کند.

۳۶- گزینه (۲)

در گزینه ۱ آمده که حشرات تنها توسط تار عنكبوت شکار می شوند که این غلط است در گزینه ۳ عنكبوت در داخل دام به انتظار می نشیند غلط است بلکه در اطراف دام منتظر می ماند در گزینه ۴ علاوه بر اینکه نادرستی آن واضح است در متن به آن اشاره نشده است. گزینه ۲ درست بودنش واضح است هر چند به طور صریح در متن به آن اشاره نشده است

۳۷- گزینه (۱)

در گزینه ۲ «امامها» آمده یعنی عنكبوت در جلوی دام می ایستد در حالی که در متن بیان شد که در یکی از اطراف دام کمین می کند. در گزینه ۳ آمده عنكبوت قبل از هر چیز به ترمیم دام می پردازد در حالیکه در متن آمده است بعد از گرفتن شکار به این کار مبادرت می ورزد. در گزینه ۴ همه انواع عنكبوت دارای غدد سمی هستند حال آنکه در متن گفته شده است بعضی از انواع عنكبوت دارای غده های سمی هستند.

۳۸- گزینه (۱)

در گزینه ۲ «حجم» غلط است زیرا این کلمه فاعل «یکفی» و مرفوع است در گزینه ۳ «العناكب» درست است که غیر منصرف است اما چون «ال» گرفته است کسره می گیرد در گزینه ۳ «شبكة» تنوین نگرفته است پس غلط است چون «شبكة» نه ال دارد و نه اضافه شده است و منصرف است پس تنوین می گیرد ترکیب عبارت ← بعض : مبتدا و مرفوع، العناكب: مضاف الیه و مجرور، تقوم : فعل و فاعل ضمیر مستتر هی و جمله فعلیه خبر؛ بصنع : جار و مجرور، شبكة: مضاف الیه، یکفی: فعل، حجم: فاعل یکفی و ها: مضاف الیه

و یکفیی حجمها : جمله وصفیه و موصوف شبکه است، لمرور : جار و مجرور، عنکبوت : مضاف الیه و مجرور، واحد : صفت عنکبوت و مجرور به تبعیت (فقط : فاء زائده برای تزیین و قط : اسم فعل)

۳۹- گزینه (۴)

در گزینه ۱ «تسقط و غافله» غلط است چون عامل جزم بر سر فعل تسقط نیامده است پس مرفوع است : تسقط و غافله حال است و منصوب

در گزینه ۲ «الطعمه» غلط است چون «الطعمه» مضاف الیه و مجرور است

در گزینه ۳ «عبور» تنوین گرفته است در حالیکه عبور به «الطعمه» اضافه شده است و تنوین نمی گیرد و نیز

«یندفع» به فتح فاء غلط است چون در مضارع باب انفعال عین الفعل کسره می گیرد

ترکیب عبارت ← عند : ظرف زمان و منصوب ، عبور : مضاف الیه و مجرور، الطعمه : مضاف الیه و مجرور، تسقط : فعل و فاعل ضمیر مستتر هی، فیها : جار و مجرور، غافله : حال و منصوب، فاء : حرف عطف یندفع : فعل، العنکبوت : فاعل، فی داخل : جار و مجرور، الشبكة : مضاف الیه.

۴۰- گزینه (۲)

در گزینه ۱ «مزید ثلاثی و متعد» غلط است

در گزینه ۳ در قسمت ترکیب «فاعل ضمیر هو مستتر است» غلط است و فاعل «حجم» است

در گزینه ۴ «معتل و مثال» غلط است و درست «معتل و ناقص» است.

(توضیح: فعل یکفیی هم لازم است و هم متعدی (به یک مفعول و دو مفعول) اما در اینجا لازم است)

۴۱- گزینه (۴)

در گزینه ۱ «باب تفعل» غلط است و «هذه» نائب فاعل است

در گزینه ۲ «مضاعف» غلط است چون سه حرف اصلی آن ع-ل-ق است و عین الفعل و لام الفعل از یک حرف نیست (عین الفعل لام و لام الفعل قاف است)

در گزینه ۳ «مضاعف» غلط است و «هذه» نائب فاعل است نه فاعل

۴۲- گزینه (۳)

در گزینه ۱ «ظرف» غلط است چون «منتظرا» حال است.

در گزینه ۲ مفعول مطلق نیست چون «منتظرا» مصدر نیست

در گزینه ۴ «جامد» غلط است چون «منتظرا» مشتق و اسم فاعل است، و صاحب حال «عنکبوت» است نه «هذه»

۴۳- گزینه (۱)

در گزینه ۱ «قو» فعل امر و مجزوم به حرف عله است و سه حرف اصلی آن ق-و-ی است پس مضاعف نیست

در گزینه ۲ «أفر» مضاعف چون حروف اصلی آن ف-ر-ر است

در گزینه ۳ «عدوا» مضاعف و حروف اصلی آن ع-د-د است

در گزینه ۴ «تمن» که حروف اصلی آن م-ن-ن است

۴۴- گزینه (۳)

در گزینه ۱ «قاض» فعل یحکم و تقدیرا مرفوع است.

در گزینه ۲ «داعی» خبر أنت و تقدیرا مرفوع است.

در گزینه ۴ «راع» مبتدای مؤخر و تقدیرا مرفوع است

در گزینه ۳ «عالی» خبر تصبیح و منصوب به اعراب ظاهری فتحه است.

(توضیح: اسم منقوص در حالت رفع و جر اعراب تقدیری دارد و در حالت نصب اعراب ظاهری دارد)

۴۵- گزینه (۲)

در گزینه ۱ و ۲ و ۳ لام، لام امر است و در گزینه ۲ لام، حرف جر است.
(توضیح: معنای گزینه ۲ این است: برای اینکه از خشم دوری کنم تلاش بسیار کردم پس با توجه به معنا لام در گزینه ۲ لام امر نیست. این لام که بر سر مضارع در می آید فعل مضارع به آن مضمرة بین لام و فعل مضارع منصوب می شود و سپس آن فعل مضارع را تاویل به مصدر برده و آن مصدر مجرور حرف جار لام می شود در این مثال به تقدیر: لإبعادي)

۴۶- گزینه (۳)

در گزینه ۱ «لتفهمون» غلط است چون بعد از حرف جاره وارد بر فعل مضارع ان مضمرة وجود دارد که فعل مضارع در اینجا منصوب به حذف نون است یعنی: لتفهموا
در گزینه ۲ «تعلموا» غلط است (خبر لیت است) و عاملی بر سر آن وارد نشده لذا مرفوع به ثبوت نون است یعنی: تعلمون
در گزینه ۴ «بلادکم» غلط است که با توجه به سیاق جمله «بلادکن» درست است.

۴۷- گزینه (۴)

در گزینه ۴ «العین» مونث معنوی است لذا «ایها» غلط است و «ایتها» درست است.
در گزینه ۱ «کاتب» منادای نکره مقصوده است که مبنی بر ضم است و در گزینه ۲ «کاتباً» منادای نکره غیر مقصوده است (توضیح اینکه هرگاه شخص خاصی در نظرمان باشد و او را صدا کنیم نکره مقصوده است اما اگر شخص خاصی را صدا نکنیم نکره غیر مقصوده است همچون کوری که فردی را صدا می زند که به او کمک کند حال آن که فرد بخصوصی مورد نظرش نیست)
در گزینه ۳ «ذا الإحسان» ذی منادای مضاف و منصوب به اعراب نیابی الف است. (می دانیم که آب و نظائرش اعراب نیابی دارند در حالت رفع واو و در حالت نصب الف و در حالت جر یا)

۴۸- گزینه (۱)

در گزینه ۱ «سریعا» حال برای ضمیر بارز «تا» است که فاعل و مرفوع است محلاً
در گزینه ۲ «خانفا» حال برای «المخطی» است که نائب فاعل است نه فاعل
در گزینه ۳ «جالسین» حال برای «الضيوف» است که مفعول و منصوب است.
در گزینه ۴ «شاکرین» حال برای «أقربائی» است که مفعول و منصوب است تقدیراً

۴۹- گزینه (۳۹)

«إذا» مبنی است لذا اعراب آن محلی است و قبل و وراء و أبدا معرب هستند

۵۰- گزینه (۱)

در گزینه ۱ «مَنْ» فاعل «لاینتهی» است لذا محلاً مرفوع است.
در گزینه ۲ «ما» مفعول «لا تعمل» است و محلاً منصوب است
در گزینه ۳ «ما» مفعول «لا تنفق» است و محلاً منصوب است
در گزینه ۴ «من» مفعول «لا یغیر» است و محلاً منصوب است
(توضیح اینکه هر ۴ گزینه از نوع استثنای مفرغ است که مسستثنی منه در این نوع از استثنای حذف است و مسستثنی اعراب آنچه که جمله به آن نیاز دارد را می گیرد (یکی از راه های تشخیص اینکه عبارت به چه چیز نیاز دارد از طریق معنا است) چه نصب مثل مفعول یا رفع مثل فاعل و یا نائب فاعل))